Załącznik nr 1 do Regulaminu

UMOWA nr .....
o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej „Agencją", reprezentowaną przez:

1) ..... - .....
(nazwisko i imię) (stanowisko)

a

.....
(imię i nazwisko / nazwa)

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą w

.....
(miejscowość, kod pocztowy, adres)

posiadającym nr:

KRS[1]…….…….

REGON[1]…….

NIP[1]……

PESEL[1]……....

Numer EP …….
numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość[2] [1] …….……

zwanym(-ą) dalej „Beneficjentem",

reprezentowanym przez[1]:

1) .....
(nazwisko i imię)

zwanymi dalej łącznie „Stronami".

[1] Niepotrzebne skreślić.
[2] Dotyczy osoby fizycznej nieposiadającej obywatelstwa polskiego.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93-95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530), zwanej dalej „ustawą PS WPR", oraz mając na uwadze:

1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem 2021/2115";
2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
3) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw, zwany dalej „Regulaminem";
4) wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 wydane przez Ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, zwane dalej „wytycznymi podstawowymi";
5) wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw wydane przez Ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi"

Strony Umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć:
   a) beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie Umowy;
   b) działalność rolnicza – działalność rolnicza określona zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115 w PS WPR;
   c) dzień przyznania pomocy – dzień zawarcia Umowy;
   d) dzień wypłaty pomocy – dzień uznania środków z tytułu wypłaty pomocy na rachunku beneficjenta;
   e) gospodarstwo – wszystkie składniki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika, znajdujące się na terytorium tego samego państwa członkowskiego (w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115); do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą;
   f) małe gospodarstwo – gospodarstwo o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro;
   g) inwestycja budowlana – inwestycja polegająca na budowie, przebudowie budynku lub budowli w rozumieniu przepisów prawa budowlanego lub remoncie połączonym z modernizacją budynku lub budowli;
   h) numer EP – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885);

i) okres związania celem – okres, o którym mowa w wytycznych podstawowych, trwający do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty drugiej raty pomocy, a jeśli okres ten upłynie wcześniej niż okres 5 lat liczony od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy – do dnia upływu 5 lat liczonych od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
j) Polski FADN – System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych położonych na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej funkcjonujący w ramach sieci zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (FADN);
k) pomoc – pomoc finansowa przyznawana na realizację operacji ze środków publicznych;
l) produkcja ekologiczna – produkcja ekologiczna w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2018/848;
m) produkt ekologiczny – produkt ekologiczny w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2018/848;
n) produkt rolny – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa;
o) przychód bazowy – potencjalny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie rolnika, który jest obliczany jako iloczyn wskaźnika 80,86% oraz wyrażonej w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w roku wyjściowym; do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w złotych w roku wyjściowym przyjmuje się stały kurs euro: 1 euro = 4,2722 złotych [na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 46 z 19.2.2015, str. 1, z późn. zm.)];
p) przygotowanie do sprzedaży – czynności niezbędne do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży, np. czyszczenie, mycie, sortowanie, pakowanie produktów rolnych w gospodarstwie;
q) rok docelowy – ostatni rok kalendarzowy, w którym realizowany jest biznesplan;
r) rok wyjściowy – rok kalendarzowy, w którym składany jest wniosek o przyznanie pomocy;
s) rolnik – rolnik w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Wykaz skrótów:
a) I.10.5 – interwencja Rozwój małych gospodarstw w ramach PS WPR;
b) KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności;
c) KPO A1.4.1 – Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
d) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;
e) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR;
f) rozporządzenie 2022/129 - rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197);
g) rozporządzenie 2018/848 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
h) ustawa o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę - ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1497, z póź.zm.);

i) ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.);
j) ustawa o ARiMR – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199);
k) WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;
l) WOP I – wniosek o płatność pierwszej raty;
m) WOP II – wniosek o płatność drugiej raty.

§ 2
Przedmiot Umowy

1. Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.5 w zakresie wsparcia rozwoju małego gospodarstwa.
2. Przedmiotem Umowy jest realizacja operacji, której zakres rzeczowy i finansowy został określony w biznesplanie stanowiącym załącznik nr 1 do Umowy oraz zobowiązań określonych w Umowie.
3. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia celu szczegółowego (SO2) „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację", o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/2115.
4. Celem operacji jest rozwój małego gospodarstwa, które w wyniku realizacji operacji osiągnie wzrost wartości sprzedaży wyprodukowanych lub przetworzonych produktów rolnych i zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa (a w rezultacie konkurencyjności gospodarstwa) w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze:
   1) produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne lub[1]
   2) produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi[1].
5. Wskaźnikiem osiągnięcia celu operacji jest: wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego i nie mniej niż do poziomu odpowiadającego równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP, czyli w roku 2023.

§ 3
Kwota pomocy przyznana na realizację operacji

Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi na warunkach określonych w Umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy (w formie płatności ryczałtowej) w wysokości:
- 120.000,00 zł (słownie złotych: sto dwadzieścia tysięcy), w dwóch ratach:
   a) pierwsza rata wynosi 80% kwoty przyznanej pomocy tj.: 96.000,00 zł (słownie złotych: dziewięćdziesiąt sześć tysięcy),
   b) druga rata wynosi 20% kwoty przyznanej pomocy tj.: 24.000,00 zł (słownie złotych: dwadzieścia cztery tysiące). [3] [1]
- 100.000,00 zł (słownie złotych: sto tysięcy), w dwóch ratach:
   a) pierwsza rata wynosi 80% kwoty przyznanej pomocy tj.: 80.000,00 zł (słownie złotych: osiemdziesiąt tysięcy),
   b) druga rata wynosi 20% kwoty przyznanej pomocy tj.: 20.000,00 zł (słownie złotych: dwadzieścia tysięcy). [4] [1]

[3] Dotyczy gospodarstw prowadzących produkcję ekologiczną.
[4] Dotyczy pozostałych gospodarstw (czyli poza wskazanymi w przypisie 3).

§ 4

Zobowiązania Beneficjenta w zakresie realizacji, monitorowania, kontroli i audytu operacji

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, Regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami Umowy, a w szczególności:
   1) rozpoczęcia realizacji biznesplanu zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia przyznania pomocy;
   2) podjęcia w terminie 6 miesięcy od dnia przyznania pomocy i realizacji działań, z tytułu których Beneficjentowi przyznano punkty, a także kontynuowania tychże działań do końca okresu związania celem, w ramach następujących kryteriów wyboru[1]:
   a) uczestniczenia w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych (z których zakresem działalności miał związek przedmiot operacji)[5 1],
   b) uczestniczenia w systemie jakości[5 1];
   3) rozpoczęcia prowadzenia co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, dostępnego na stronie internetowej Agencji, w terminie 6 miesięcy od dnia przyznania pomocy i prowadzenia jej do końca okresu związania celem, chyba że jest zobowiązany do prowadzenia księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów, lub książki wpływów i wydatków prowadzonej w gospodarstwie w ramach Polskiego FADN;
   4) realizacji operacji zgodnie z biznesplanem stanowiącym załącznik nr 1 do Umowy poprzez zrealizowanie założeń biznesplanu w okresie nie dłuższym niż 3 lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym, w tym zrealizowania zgodnie z warunkami określonymi w Regulaminie zaplanowanych w biznesplanie inwestycji, a także uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami Umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tychże inwestycji, o ile ich uzyskanie jest wymagane;
   5) osiągnięcia w wyniku realizacji operacji w roku docelowym i udokumentowania wzrostu wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonego dla gospodarstwa przychodu bazowego i nie mniej niż na poziomie odpowiadającym równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP, które ustala się zgodnie z ust. 3, oraz utrzymania osiągniętego poziomu przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie co najmniej do dnia upływu 5 lat liczonych od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy;
   6) udokumentowania wzrostu wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, o którym mowa w pkt 5, przychodami ze sprzedaży produktów ekologicznych – w przypadku operacji realizowanej w obszarze dotyczącym produkcji ekologicznej [1];
   7) prowadzenia działalności w zakresie, na który została przyznana pomoc do końca okresu związania celem;
   8) ukończenia szkolenia związanego z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie przed złożeniem WOP II[6 1];
   9) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości lub korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, a gdy nie był zobowiązany do prowadzenia ksiąg

[5] Pozostawić jeżeli Beneficjentowi przyznano punkty z tytułu tego kryterium wyboru.

[6] Pozostawić jeżeli Beneficjentowi przyznano punkty za jego ukończenie przed złożeniem WOP II.

rachunkowych – prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych;

10) utrzymania zrealizowanej operacji i prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie do końca okresu związania celem[7] [1];
11) prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie, w którym Beneficjent rozpoczął realizację lub zrealizował operację;
12) zapewnienia trwałości operacji (w przypadku realizacji operacji obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne) do końca okresu związania celem przez:
    a) niezaprzestanie działalności produkcyjnej,
    b) nieprzenoszenie prawa własności, posiadania rzeczy nabytych w związku z realizacją operacji, niedokonywanie zmiany sposobu ich wykorzystania,
    c) niedokonywanie istotnych zmian wpływających na charakter operacji

    – chyba że Agencja wyrazi na to zgodę;
13) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami Umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego, w okresie realizacji operacji oraz do końca okresu związania celem;
14) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji w okresie realizacji operacji oraz do końca okresu związania celem;
15) umożliwienia dokonania audytów i kontroli związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji lub w siedzibie Beneficjenta przez przedstawicieli Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, organów Krajowej Administracji Skarbowej oraz przez inne podmioty upoważnione do takich czynności, w okresie realizacji operacji oraz do końca okresu związania celem, a także do osobistego uczestnictwa albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie przeprowadzanych audytów i kontroli;
16) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR w okresie realizacji operacji oraz do końca okresu związania celem;
17) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w okresie realizacji operacji oraz do końca okresu związania celem;
18) realizacji operacji zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, Regulaminem i Umową;
19) niefinasowania realizowanej operacji poprzez dofinansowanie w części inwestycji KPO A1.4.1. w zakresie wsparcia dla rolników i rybaków dotyczącego przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, spożywczych, rybołówstwa lub akwakultury, przy czym przez dofinansowanie rozumie się w przedmiotowym przypadku udzielone wsparcie, chyba że wsparcia udzielono, lecz odmówiono jego wypłaty w ww. części;
20) niepodejmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę;
21) udokumentowania zrealizowania operacji, w tym wykonania zakresu rzeczowego operacji określonego w biznesplanie.

2. Uznaje się, że rozpoczęcie realizacji biznesplanu następuje przez dokonanie czynności mającej na celu realizację określonych w nim inwestycji, w szczególności przez:
    1) rozpoczęcie prac związanych z inwestycją budowlaną,
    2) zakup maszyny lub urządzenia lub dokonanie czynności, w wyniku której ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania maszyny lub urządzenia,

[7] Pozostawić w przypadku uzyskania pomocy na ten zakres działalności.

3) zawarcie umowy, w wyniku której ma nastąpić świadczenie usług,
4) prace przygotowawcze, takie jak uzyskanie zezwoleń lub przeprowadzenie analiz wykonalności inwestycji.

3. Minimalne wynagrodzenie w roku 2023, w którym złożono WOPP, ustala się jako iloczyn minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, w którym rozpoczął się nabór WOPP (3600 zł), przez liczbę 12 (w 2023 roku – 43.200 zł).
4. O realizacji zobowiązań w okresie związania celem Beneficjent informuje Agencję, zgodnie z ust. 5, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia zakończenia okresu związania celem.
5. Beneficjent przedkłada za pomocą PUE informację o realizacji zobowiązań w okresie związania celem przy użyciu formularza udostępnionego przez Agencję zawierającą w szczególności informacje dotyczące realizacji warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. $a^{5\ 1}$, pkt 2 lit. $b^{5\ 1}$, pkt 3, pkt 5, pkt 7, pkt $10^{7\ 1}$ oraz pkt 12 wraz z wymaganymi przez Agencję, wskazanymi w tymże formularzu, oświadczeniami i dokumentami potwierdzającymi zrealizowanie przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem.
6. Agencja ocenia realizację przez Beneficjenta zobowiązań w okresie związania celem na podstawie całokształtu zebranego materiału, w tym w szczególności:
   1) informacji o realizacji zobowiązań w okresie związania celem, o której mowa w ust. 4 i 5;
   2) informacji i danych zgromadzonych przez Agencję, w szczególności w posiadanych przez Agencję, lub do których Agencja ma dostęp, systemach i ewidencjach.

§ 5

Oświadczenia Beneficjenta

Beneficjent oświadcza, iż:

1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w Umowie, w tym w zakresie udzielenia wsparcia w części inwestycji KPO A1.4.1. w zakresie wsparcia dla rolników i rybaków dotyczącego przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, spożywczych, rybołówstwa lub akwakultury, chyba że wsparcia udzielono, lecz odmówiono jego wypłaty;
2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: …… wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
3) nie podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Jednocześnie Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonym w stosunku do niego po zawarciu umowy;
5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
6) nie występują przesłanki do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 6

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Przyznana pomoc jest wypłacana Beneficjentowi na wniosek o płatność, pod warunkiem, że Beneficjent spełnił warunki wypłaty pomocy określone w Umowie.
2. Wniosek o płatność składa się za pomocą PUE wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku nr 3 do Regulaminu:
   1) w terminie 6 miesięcy od dnia przyznania pomocy – w przypadku WOP I,

2) po zrealizowaniu operacji, w I kwartale roku następującego po roku docelowym, jednak nie później niż do dnia 31 marca 2029 r. – w przypadku WOP II.

3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w Umowie, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku o płatność w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, o ile nie upłynął maksymalny termin złożenia wniosku o płatność lub zakończenia realizacji operacji.

§ 7

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, Regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach Umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. Jeżeli wniosek o płatność zawiera braki formalne, Agencja wzywa jednokrotnie Beneficjenta do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia w wyznaczonym terminie wskazanych w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, braków we wniosku o płatność, wniosek podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. Agencja w trakcie oceny merytorycznej wniosku o płatność może wezwać Beneficjenta do poprawienia (korekty) wniosku o płatność lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 4, Beneficjent może dokonać korekty we wniosku o płatność tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględniane przy dalszym rozpatrywaniu wniosku.
8. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
9. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, zawiadamia się o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
10. W razie uchybienia terminu wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja, na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
    1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
    2) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy;
    3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
11. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 10.

12. W przypadku gdy Beneficjent wniesie prośbę, o której mowa w ust. 10, po otrzymaniu od Agencji wypowiedzenia Umowy z powodu niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 10, Agencja wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje Beneficjenta o wycofaniu wypowiedzenia Umowy oraz o dalszym procedowaniu wniosku o płatność.
13. Zmiany we wniosku o płatność mogą zostać wprowadzone w zakresie danych objętych tym wnioskiem do dnia otrzymania informacji o jego rozpatrzeniu.
14. Wniosek o płatność można w dowolnym momencie wycofać. Agencja informuje Beneficjenta o skutecznym wycofaniu danego wniosku.
15. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 14, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy:
    1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
    2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
16. Wypłata pomocy następuje niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność.
17. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową wskazany we wniosku o płatność.
18. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową.

§ 8

Warunki wypłaty pomocy

1. Agencja wypłaca Beneficjentowi na WOP I złożony w terminie określonym w § 6 ust. 2 pkt 1 **pierwszą ratę pomocy**, jeżeli:
    1) prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie, w którym rozpoczął realizację operacji, o czym mowa w § 4 ust. 1 pkt 11;
    2) zrealizował warunki określone w § 4 ust. 1 pkt 1 – 3 i 19.
2. Brak realizacji co najmniej jednego z warunków wypłaty pierwszej raty pomocy skutkuje odmową wypłaty pierwszej raty pomocy i wypowiedzeniem Umowy przez Agencję.
3. Agencja wypłaca Beneficjentowi na WOP II złożony w terminie określonym w § 6 ust. 2 pkt 2**, drugą ratę pomocy**, jeżeli:
    1) prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie, w którym zrealizował operację, o czym mowa w § 4 ust. 1 pkt 11;
    2) zrealizował warunki określone w § 4 ust. 1 pkt 2 - 9 i 19.
4. Jeżeli w warunkach wymienionych w § 4 ust. 1 ,stanowiących warunki wypłaty pierwszej lub drugiej raty pomocy jest mowa o zobowiązaniach realizowanych do końca okresu związania celem, to realizacja zobowiązania w okresie związania celem nie stanowi warunku wypłaty pierwszej lub drugiej raty pomocy.
5. Brak realizacji co najmniej jednego z warunków wypłaty drugiej raty pomocy skutkuje odmową wypłaty drugiej raty pomocy lub jej pomniejszeniem i może skutkować zwrotem całości lub części wypłaconej pierwszej raty pomocy.
6. W przypadku niespełnienia przez Beneficjenta warunków wypłaty drugiej raty, o których mowa w § 4 ust. 1:
    1) pkt 2 lit. a, do którego był zobowiązany od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy do dnia wypłaty drugiej raty pomocy i:
        a) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 1 lit. a i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy,

b) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów umożliwiającą przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 1 lit. b i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy; [5 1]

2) pkt 2 lit. b, do którego był zobowiązany od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy do dnia wypłaty drugiej raty pomocy i:
   a) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 2 lit. a i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy,
   b) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów umożliwiającą przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 2 lit b i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy; [5 1]
3) pkt 3, tj. nie prowadził w gospodarstwie co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów, przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub księgi rachunkowej, księgi przychodów i rozchodów, lub książki wpływów i wydatków prowadzonej w gospodarstwie w ramach Polskiego FADN, jeżeli był zobowiązany do prowadzenia księgi lub książki – następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 3 i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy;
4) pkt 4 – następuje zwrot wypłaconej kwoty pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 4 i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy;
5) pkt 5 – następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 5 i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy;
6) pkt 7 – następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 6 i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy;
7) pkt 8 i:
   a) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot pierwszej raty pomocy w wysokości określonej w § 9 ust. 3 pkt 7 i odmowa wypłaty drugiej raty pomocy,
   b) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów umożliwiającą przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje odmowa wypłaty drugiej raty pomocy; [6 1]
8) pkt 9 – następuje pomniejszenie przysługującej do wypłaty kwoty drugiej raty pomocy o 10%.

7. Pomoc może być wypłacona tylko raz w okresie realizacji PS WPR na rolnika i na gospodarstwo.
8. Pomocy nie wypłaca się rolnikowi, któremu udzielono wsparcia w części inwestycji KPO A1.4.1. w zakresie wsparcia dla rolników i rybaków dotyczącego przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, spożywczych, rybołówstwa lub akwakultury, chyba że wsparcia udzielono, lecz odmówiono jego wypłaty.
9. W przypadku:
   1) niezrealizowania działań informacyjnych i promocyjnych, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
   2) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;
   3) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy.

§ 9

Warunki i sposób zwrotu pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy a Beneficjent jest zobowiązany do dokonania jej zwrotu w określonych w niniejszej Umowie przypadkach niezgodności realizacji operacji z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,

w tym ustawą PS WPR lub Umową, a w szczególności w przypadkach wymienionych w ust. 2-4, lub gdy cała kwota płatności lub jej część została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości w wyniku naruszenia prawa albo Regulaminu lub w przypadkach określonych w przepisach odrębnych.

2. Beneficjent jest zobowiązany do dokonania zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, m.in. w przypadku:
   1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem Umowy;
   2) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy;
   3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy;
   4) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta zobowiązania określonego w § 4 ust. 1 pkt 14, tj. nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym, że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy;
   5) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta zobowiązania określonego w § 4 ust. 1 pkt 16 polegającego na nieudostępnieniu uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy;
   6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 15, zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli;
   7) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu WOP II – następuje zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
   8) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym, że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy.
3. Beneficjent jest zobowiązany do dokonania zwrotu wypłaconej pierwszej raty pomocy w następujących przypadkach niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta warunków (stanowiących również warunki wypłaty drugiej raty pomocy) określonych w:
   1) § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a, tj. zaprzestanie udziału w zorganizowanej formie współpracy (z której zakresem działalności miał związek przedmiot operacji), do którego był zobowiązany od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy do dnia wypłaty drugiej raty pomocy i:
      a) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot 100% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy,
      b) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów umożliwiającą przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot 5% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy za każdy rok kalendarzowy nieutrzymania zobowiązania; [5 1]
   2) § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b, tj. zaprzestanie uczestnictwa w systemach jakości, do którego był zobowiązany od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy do dnia wypłaty drugiej raty pomocy i:
      a) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot 100% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy,
      b) bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja uzyskałaby minimalną liczbę punktów umożliwiającą przyznanie pomocy – w takim przypadku następuje zwrot 5% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy za każdy rok kalendarzowy nieutrzymania zobowiązania w każdym zadeklarowanym systemie jakości; [5 1]

3) § 4 ust. 1 pkt 3, tj. nieprowadzenie w gospodarstwie co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów, przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa lub księgi rachunkowej, księgi przychodów i rozchodów, lub książki wpływów i wydatków prowadzonej w gospodarstwie w ramach Polskiego FADN, jeżeli był zobowiązany do prowadzenia księgi lub książki – zwrot w wysokości 3% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji, księgi lub książki;
4) § 4 ust. 1 pkt 4, tj. niezrealizowanie przewidzianych w biznesplanie inwestycji – zwrot 100% wypłaconej kwoty pierwszej raty pomocy równy udziałowi szacunkowych kosztów niezrealizowanych inwestycji;
5) § 4 ust. 1 pkt 5, tj. nieosiągnięcie w wyniku realizacji biznesplanu wzrostu wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie co najmniej o 30% (w stosunku do przychodu bazowego), przy czym nie mniej niż do poziomu odpowiadającego równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP – zwrot 100% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy;
6) § 4 ust. 1 pkt 7, tj. nieprowadzenie działalności w zakresie, na który została przyznana pomoc – zwrot 100% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy;
7) § 4 ust. 1 pkt 8, tj. nieukończenie szkolenia związanego z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie, jeśli przyznano mu punkty za jego ukończenie przed złożeniem WOP II i bez przyznania punktów za to kryterium wyboru operacja nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – zwrot 100% kwoty wypłaconej pierwszej raty pomocy.[6 1]

4. Beneficjent jest zobowiązany do dokonania zwrotu wypłaconej pomocy w następujących przypadkach niespełnienia przez Beneficjenta w okresie związania celem warunków określonych w:
   1) § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a, tj. zaprzestania udziału w zorganizowanej formie współpracy, z której zakresem działalności miał związek przedmiot operacji, pomimo że zostały nadane punkty za to kryterium wyboru:
      - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby, w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym ubiegał się o pomoc, wystarczającej liczby punktów do uzyskania pomocy – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
      - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent i tak uzyskałby wystarczającą liczbę punktów do uzyskania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok kalendarzowy nieuczestniczenia w zorganizowanej formie współpracy;[5 1]
   2) § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b, tj. zaprzestania uczestniczenia w systemach jakości, pomimo że zostały nadane punkty za to kryterium wyboru:
      - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby, w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym ubiegał się o pomoc, wystarczającej liczby punktów do uzyskania pomocy – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
      - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent i tak uzyskałby wystarczającą liczbę punktów do uzyskania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok kalendarzowy nieuczestniczenia w danym roku w każdym zadeklarowanym systemie jakości;[5 1]
   3) § 4 ust. 1 pkt 3, tj. zaprzestania prowadzenia w gospodarstwie co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, dostępnego na stronie internetowej Agencji lub prowadzenia księgi rachunkowej, księgi przychodów i rozchodów, lub książki wpływów i wydatków prowadzonej w gospodarstwie w ramach Polskiego FADN, jeżeli był zobowiązany do prowadzenia księgi lub książki – zwrotowi podlega 3% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok, w którym nie prowadzono tej ewidencji, księgi lub książki;

4) § 4 ust. 1 pkt 5, tj. nieutrzymania osiągniętego poziomu przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie – zwrotowi podlega 20% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok kalendarzowy, w którym nie został utrzymany poziom tych przychodów;
5) § 4 ust. 1 pkt 7, tj. zaprzestania prowadzenia działalności w zakresie produkcji ekologicznej – następuje zwrot pomocy w kwocie odpowiadającej 20% kwoty wypłaconej pomocy za każdy rok kalendarzowy nieprowadzenia tej działalności; [7 1]
6) § 4 ust. 1 pkt 10, tj. zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie, którego dotyczyła operacja – następuje zwrot pomocy w kwocie odpowiadającej 20% kwoty wypłaconej pomocy za każdy rok kalendarzowy nieprowadzenia tej działalności;
7) § 4 ust. 1 pkt 12, tj. niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie;
8) § 4 ust. 4, tj. niezłożenia w terminie informacji o realizacji zobowiązań – następuje zwrot 0,5% pomocy.

5. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się na poszczególnych etapach.
6. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.
7. Ustalenie nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy następuje w drodze decyzji administracyjnej. Nienależnie lub nadmiernie pobrane kwoty podlegają zwrotowi w terminie 60 dni od daty doręczenia ww. decyzji. Po bezskutecznym upływie terminu zwrotu, od dnia następującego po dniu upływu terminu zwrotu od ustalonej kwoty naliczane są odsetki za zwłokę jak dla zaległości podatkowych.

§ 10

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot pomocy nie jest wymagany, gdy:
   1) niezgodność jest wynikiem błędu właściwego organu lub innego organu, w przypadku, gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta,
   2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w Umowie,
   3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w Umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
   1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
   2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
   3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotykających cały inwentarz żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
   4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
   5) śmierci Beneficjenta;
   6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrznością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.

4. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności (zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami) należy złożyć w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia (nie dotyczy przypadku siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności dotyczących śmierci Beneficjenta).
5. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
6. Jeżeli operacja została zrealizowana prawidłowo a warunek wzrostu wartości sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, nie został osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na przychody gospodarstwa rolnik nie miał możliwości złagodzić, pomoc nie będzie podlegała zwrotowi.

§ 11

Zmiana umowy

1. Beneficjent zobowiązany jest zgłosić za pomocą PUE wszystkie zmiany w biznesplanie stanowiącym załącznik nr 1 do Umowy Agencji, która dokonuje oceny czy zmiany te wymagają zawarcia aneksu do Umowy, i przekazuje Beneficjentowi informację o wyniku tej oceny.
2. Agencja rozpatruje zgłoszone przez Beneficjenta zmiany w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia zmian w biznesplanie zgodnie z ust. 1 i wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do Umowy w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę Umowy albo informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę Umowy.
3. Zmiana Umowy nie może powodować:
   1) zmiany celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 2;
   2) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu operacji, o którym mowa w szczególności w § 4 ust. 1 pkt 19;
   3) zmian w biznesplanie, mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy.
4. Zawarcia aneksu do Umowy wymagają w szczególności zmiany w biznesplanie w zakresie:
   1) planu wydatkowania środków na inwestycje związane bezpośrednio z obszarem wsparcia, którego dotyczy operacja w zakresie wysokości kosztów kwalifikowalnych;
   2) rodzaju inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, jeśli dochodzi do zmiany uzasadnienia zaplanowanych kosztów inwestycji, charakterystyki i paramentów technicznych oraz obniżenia szacunkowej wartości w kwocie netto wszystkich inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne;
   3) zapewnienia zgodności szacunkowych wartości planowanych inwestycji z cenami rynkowymi;
   4) prognozowanego w roku docelowym przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie oraz określenia sposobu, w jaki realizacja operacji doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości sprzedaży (brutto) produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie do prognozowanego poziomu;
   5) rodzaju i tematyki szkoleń związanych z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie, jeśli przyznano mu punkty za jego ukończenie;
   6) zaprzestania uczestnictwa w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych, z której zakresem działalności miał związek przedmiot operacji, jeżeli za to kryterium wyboru zostały nadane punkty;
   7) zaprzestania uczestnictwa w systemie jakości w przypadku uzyskania punktów za to kryterium wyboru;
   8) okresu realizacji biznesplanu (zmiana roku docelowego).
5. Zmiany Umowy (aneksy) wymagają zachowania reguł, o których mowa w § 6 Regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 12

Wypowiedzenie Umowy

1. Agencja wypowiada Umowę za pomocą PUE w sytuacji, gdy Beneficjent:
   1) nienależycie wykonuje zobowiązania wynikające z Umowy i w ustalonym przez Agencję terminie nie doprowadzi do usunięcia stwierdzonych uchybień,
   2) odmówi poddania się kontroli, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 15,
   3) w sposób uporczywy uchyla się od obowiązku składania na żądanie Agencji dodatkowych wyjaśnień,
   4) nie osiągnie celu operacji określonego w § 2 ust. 4,
   5) nie złoży wniosku o płatność w terminie wynikającym z drugiego wezwania, o którym mowa w § 6 ust. 3,
   6) podlega obowiązkowi zwrotu 100% wypłaconej pomocy,
   7) nie zrealizuje co najmniej jednego z warunków wypłaty pierwszej raty pomocy,
   8) nie zrealizuje co najmniej jednego z warunków wypłaty drugiej raty pomocy, a jednocześnie zaistnieją przesłanki do zwrotu pierwszej raty pomocy w całości,
   9) zostanie wykluczony z otrzymywania pomocy na podstawie art. 99 ustawy PS WPR,
   10) zostanie orzeczony wobec Beneficjenta zakaz dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy,
   11) zostanie objęty środkami wymienionymi w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę,
   12) stworzył sztuczne warunki.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie Umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 13

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta lub nabywcy całości albo części gospodarstwa Beneficjenta. Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części zostały określone w § 8 Regulaminu.
2. W przypadku zaistnienia, w okresie do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty przez Agencję drugiej raty pomocy, a jeśli okres ten upłynie wcześniej niż okres 5 lat liczony od dnia wypłaty przez Agencję pierwszej raty pomocy – do dnia upływu 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję pierwszej raty pomocy uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
   1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział, lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania dotychczasowego Beneficjenta;
   2) zmianę postanowień Umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 4 ust. 1 pkt 12, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celów i zakresu operacji.
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia

oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.

5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć za pomocą PUE niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
   1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa lub jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), albo przekształcenie lub połączenie lub podział gospodarstwa Beneficjenta;
   2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy przyznania pomocy zawartej z Beneficjentem;
   3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
   4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6 – na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
6. Agencja wyraża zgodę na:
   1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części albo jego połączenie lub podział, lub przekształcenie, o których mowa w ust. 2 pkt 1, jeżeli:
      a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 Regulaminu i warunki wypłaty pomocy, o których mowa w § 8 ust. 3 Umowy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
      b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
      c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom Umowy;
   2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
      a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub części nie naruszy celów i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach Umowy,
      b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
      c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostaną naruszone cele i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych;
   3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
      a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 Regulaminu i warunki wypłaty pomocy, o których mowa w § 8 ust. 3 Umowy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,

b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom Umowy.

7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.
8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki, o których mowa w ust. 2-7 nie mają zastosowania.
9. W przypadku określonym w ust. 8 Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez Beneficjenta informacji w tym zakresie Agencja ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8 i informuje Beneficjenta o wyniku tej oceny.
10. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.

§ 14

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem Umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wraz z uzasadnieniem, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi pisma o danym rozstrzygnięciu:
   1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia Umowy i konieczności zwrotu określonej kwoty pomocy, w przypadku, gdy zwrot ten jest wymagany lub
   2) informacji o odmowie wypłaty pierwszej lub drugiej raty pomocy.
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 14 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 15

Akty prawne dotyczące Umowy

W sprawach nieuregulowanych Umową mają w szczególności zastosowanie przepisy:
1) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530);
2) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.);
3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199);
4) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.);

5) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885);
6) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1497, z późn.zm.);
7) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
8) ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2023 r. poz. 872);
9) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448);
10) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
11) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
12) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197);
13) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 46 z 19.2.2015, str. 1, z późn. zm.);
14) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.).

§16
Postanowienia końcowe

1. Korespondencja pomiędzy Agencją a Beneficjentem jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 Regulaminu.
2. Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

§ 17
Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:
1) biznesplan,
2) klauzula informacyjna w zakresie przetwarzania danych osobowych.